

KOPSAVILKUMS par darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” gada īstenošanas ziņojumu 2014. un 2015. gadā

Ziņojums sniedz ieskatu par 2014.-2020.gada plānošanas perioda **darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”** (2014LV16MAOP001) (turpmāk – DP) ieviešanu **Latvijā 2014. un 2015. gadā**. Tas sagatavots saskaņā ar Regulas Nr.1303/2013¹ 50. un 111.pantu un tā struktūra atbilst Regulas Nr. 2015/207² V pielikumā noteiktajam.

DP īstenošanā līdzīgi kā 2007.-2013.gadu plānošanas periodā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.decembra regulai Nr.1303/2013 ir regulēta sistēma ar vairāku uzraudzībā un DP mērķu sasniegšanā iesaistītu iestāžu noteikšanu – vadošā iestāde, atbildīgā iestāde, sadarbības iestāde, revīzijas iestāde, sertifikācijas iestāde un uzraudzības komiteja (turpmāk – UK). EK lēmums par DP apstiprināšanu pieņemts 2014.gada 11.novembrī, bet 2015.gada 30.jūnijā Latvijas Republikas Ministru kabinets lēmis par programmas akreditāciju, apstiprinot Finanšu ministriju kā vadošo iestādi DP ieviešanai.

2014. un 2015.gadā ir veikti nozīmīgi soļi Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda plānošanas procesā, sekmīgi uzsākta vairāku specifisko atbalsta mērķu (turpmāk – SAM) un pasākumu īstenošana transporta, veselības, nodarbinātības, plūdu risku mazināšanas, izglītības, sociālās iekļaušanas un nabadzības apkārošanas jomā.

Līdz pārskata perioda beigām DP ietvaros jau ir noslēgti 39 līgumi par projektu īstenošanu 369,1 milj. *euro* jeb 8,4% no kopējā pieejamā ES fondu finansējuma. Tāpat finansējuma saņēmējiem ir veikti ES fondu finansējuma daļas maksājumi 37,1 milj. *euro* apmērā. Finansējums galvenokārt izmaksāts prioritārajā virzienā „Ilgtspējīga transporta sistēma” valsts galveno autoceļu pārbūvei.

Partnerības līgumā noteikto *ex-ante* nosacījumu izpildē pārskata periodā ir sasniegts būtisks progress, lai varētu teikt, ka Latvija savas saistības ar EK *ex-ante* nosacījumu izpildē ir izpildījusi pilnībā un, ka investīcijas tiek veiktas atbildīgi un pārdomāti.

Lai arī atsevišķu SAM ieviešanā ir konstatējami kavējumi atbilstoši nacionāli apstiprinātajam SAM ieviešanas laika grafīkam, aktualizētās investīciju gaitas un finanšu plūsmu prognozes liecina, ka atbilstoši un proaktīvi likvidējot konstatētos investīciju uzsākšanas kavējumu šķēršļus un vadot riskus, tiks nodrošināta N+3 principa izpilde un snieguma ietvara 2018.gada finanšu mērķu sasniegšana nepieciešamajā apjomā, lai nepieļautu ES finansējuma zaudēšanu.

2015.gadā tika izveidota ES fondu Konsultatīvā izvērtēšanas darba grupa, kura veic ES fondu izvērtēšanas veikšanas uzraudzību ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu ES fondu efektivitātes, lietderības un ietekmes izvērtēšanu, lai nodrošinātu pierādījumu bāzi uzlabojumiem DP īstenošanas kvalitātē un kuras darbā iesaistīti publiskās pārvaldes, biedrību un nodibinājumu pārstāvji. 2015.gadā bija apstiprināts ES fondu izvērtēšanas plāns 2014.–2020.gadam un pārskata periodā bija īstenoti pieci izvērtējumi.

Saskaņā ar DP šobrīd paredzēts ieviest divus lielos projektus: “*Rīgas tramvaju infrastruktūras attīstība*” un “*Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija*”. Abi projekti ir sagatavošanas stadijā. To sagatavošanai ir piesaistīti JASPERS eksperti, kas sniedz atbalstu kvalitatīvu projektu izstrādei. Lai nodrošinātu sekmīgu projektu sagatavošanu un ieviešanu noteiktajos termiņos, finansējuma saņēmēji apstiprinājuši projektu sagatavošanas ieviešanas rīcības plānus. Vienlaikus veselības nozarē tiek veikts Pasaules bankas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr.1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF, ELFLA un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006

² Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/207 (2015. gada 20. janvāris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1303/2013 attiecībā uz progresu ziņojuma paraugiem, informācijas par lielu projektu iesniegšanu, kopīgo rīcības plānu, īstenošanas ziņojumiem attiecībā uz mērķi “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai”, pārvaldības deklarāciju, revīzijas stratēģiju, revīzijas atzinumu un gada kontroles ziņojumu, kā arī izmaksu un ieguvumu analīzes izpildes metodiku un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1299/2013 attiecībā uz īstenošanas ziņojumu paraugu saistībā ar mērķi “Eiropas teritoriālā sadarbība”

izvērtējums par prioritāro veselības aprūpes jomu tīklu attīstību un atkarībā no tā rezultātiem ir iespējams, ka tiek lemts par papildus lielo projektu veselības nozarē, kas būtu turpinājums – 2.kārta 2007.-2013.gada plānošanas perioda lielajam projektam „Paula Stradiņa slimnīcas būve ”A1””. Tāpat plānots 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros pabeigt 2007.-2013.gada plānošanas perioda Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas projektu, īstenojot to kā 2.posmu.

Jauniešu bezdarba mazināšanai no 2014. gada 1. janvāra tiek īstenota Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva (turpmāk – JNI), kuras mērķis ir veicināt nodarbinātībā, izglītībā un apmācībās neiesaistītu jauniešu vecumā no 15 līdz 29 gadiem iesaisti darba tirgū vai izglītības sistēmā. Ar JNI finansējumu tiek īstenoti divi projekti. Kopumā JNI īstenošana vērtējama apmierinoši, atbalsts sniegts 10 967 jauniešiem jeb 38% no plānotā Jauniešu garantijas programmā iesaistāmo skaita (28 700), ir konstatēti atsevišķi DP rādītāju nesasniegšanas riski, kuru novēršanai tiek meklēti risinājumi. Ir apstiprināti divi maksājuma pieprasījumi par kopējo finansējumu 5,8 milj. *euro* apmērā, tādējādi nodrošinot Eiropas Parlamenta un Padomes 2015.gada 20.maija Regulas Nr.2015/779 prasību izpildi līdz 2016.gada 23.maijam iesniegt EK starpposma maksājumu pieteikumu par kopējo finansējumu vismaz 4,6 milj. *euro*. Starpposma maksājuma pieteikums EK tiks iesniegts indikatīvi 2016.gada aprīļa beigās”.

Nākamajā pārskata periodā tiks turpināts darbs pie ES fondu 2014.-2020.gadu plānošanas perioda SAM un pasākumu īstenošanas nosacījumu izstrādes, nodrošinot jau sekmīgi ieviesto partnerību UK un apakškomiteju ietvaros, lai pēc iespējas paātrinātu SAM un pasākumu uzsākšanu un kvalitatīvu investīciju plūsmu.